

Gynaecoloog **Aagje Bais** is de eerste Nederlandse medisch specialist in de Verenigde Arabische Emiraten.

Links en rechts wordt een traantje weggepinkt

Staande ovatie

Ik ben op een congres in Dubai met het thema cosmetische chirurgie (mede in de gynaecologie). Het is bijzonder door de sterke technische ontwikkelingen en de maatschappelijke verandering over het cosmetische aspect van de niet direct visuele aspecten van het lichaam, een relatief nieuwe dimensie op mijn vakgebied. En ook is het bijzonder om dit thema in deze regio te kunnen meemaken.

Er zijn een paar zaken die me opvallen: er zijn veel meer vrouwelijke gynaecologen dan ik 'normaal' op een congres tegenkom in het Midden-Oosten, ditmaal ook een sterkere en prima vertegenwoordiging van toeleveranciers met interessante technologieën. Na een aantal lezingen gevolgd te hebben in de ochtend, sluit ik mij aan bij de laatste sessie voor die dag: *'Female genital aging and orgasmic disorders'*. Eén van de sprekers is dr. Bahir Edouard Elias, een Egyptische plastisch chirurg, heden werkzaam in Besançon in Frankrijk. Een islamitische man met jarenlange internationale ervaring, die veel humanitaire missies uitvoert over de hele wereld op het gebied van plastische reconstructies van vrouwelijke genitalia na mutilaties. Gedurende zijn presentatie belicht hij de aspecten van vrouwenbesnijdenis in verschillende werelddelen, en geeft toelichtingen over de mogelijke redenen waarom in sommige landen het percentage gestaag daalt, terwijl het in andere juist weer aan het stijgen is.

Het hoogste percentage vrouwenbesnijdenis vindt nog steeds plaats in Afrika, met name Soedan, Eritrea en Egypte. In Caïro, de geboorteplaats van dr. Bahir, wordt bijvoorbeeld nog steeds zo'n 75 procent van de Egyptische meisjes besneden. Dit gebeurt bij alle lagen van de bevolking, met name bij islamitische meisjes, maar ook bij andere geloofsovertuigingen. Vaak wordt dit uitgevoerd als 'Gods wil'. Opmerkelijk, zoals dr. Bahir aangeeft omdat in zowel de Koran, Thora als Bijbel niets wordt vermeld over vrouwelijke besnijdenis. Overigens werd rituele besnijdenis al duizenden jaren geleden uitgevoerd. Het idee bestond dat een huwbare vrouw 'puur' moest zijn en de clitoris werd gezien als mogelijk mannelijk deel van het vrouwenlichaam. Lusten zijn alleen weggelegd voor de man, en elke vorm van twijfel over het geslacht moest worden gecorrigeerd.

Het percentage besnijdenissen lijkt overigens de laatste jaren in Afrika wel wat te dalen, maar juist weer toe te nemen in India, Pakistan en Indonesië. Gepassioneerd legt hij uit dat vrouwenbesnijdenis nog zeer frequent amateuristisch wordt uitgevoerd en een mutilatie is van de vagina met vaak complicaties over een langere termijn. Hij is het absoluut niet eens met deze praktijk en bestrijdt het waar hij kan door uitleg te geven over de ingreep, en alle medische en psychische complicaties nadien. Hij laat tevens de beelden zien van de impact van dergelijke praktijken, waarop ik een paar keer wegstijg omdat het je maag doet omdraaien. Hij belicht naast de fysieke aspecten ook de mentale en sociale impact op de patiënte. Een dramatische cascade voor velen, besnijding opgelegd door familie om huwbaar te zijn, traumatische ervaring zonder pijnstilling, dyspareunie, geen coïtus mogelijk, scheiding van de partner, afstoting uit de familie – zodra de vrouw geen kinderen kan krijgen, en zelfs de dood door complicaties en infecties.

Dr. Bahir spreekt met zo veel passie en emotie dat de zaal ademloos toehoort en links en rechts wordt een traantje weggepinkt. Dit raakt velen van de zowel vrouwelijke als mannelijke toehoorders in de zaal, en sommigen kennen dit uit hun directe praktijk en omgeving. Dr. Bahir benadrukt zijn standpunt om besnijdenis niet te praktiseren. Het is een strijd die hij nooit zal opgeven. Bij zijn afsluiting, is het even stil, waarna er een luid applaus opstijgt en mensen gaan staan als ovatie. Dit heb ik nog maar zelden meegemaakt tijdens de vele congressen waar ik ben geweest; het was het waard, hij was het waard. Ik heb staan klappen. ■

Dagelijks nieuwe blogs
op **medischcontact.nl**

